

קאנטרי

הערליכע חזוק און עצות ווי אזוי צו מצליח זיין
דורכאויס די זומער וואכן ווען מען געפינט זיך אין קאנטרי

די מעלה פון גיין אין קאנטרי

עס איז זייער גוט און געזונט פאר די קליינע קינדער צו גיין זומער אין קאנטרי צווישן די ביימער און גראז, עס איז געזונט סיי בגשמיות; די קינדער שפילן זיך אין די פעלדער מיט די ביימער און גראז, די קינדער געבן זיך אויס אויף א געזונטע וועג, און אויך ברוחניות איז דאס גאר גוט; ווייל אין קאנטרי איז די לופט ריין, עס איז נישטא קיין שלעכטע זאכן, מען זעט נאר הימל און ערד, די נאטור פונעם אייבערשטן, די שיינע בלויע הימל מיט די געשמאקע גרינע גראז, מען זעט נישט קיין שלעכטע זאכן וואס טוט אוועק נעמען די יראת שמים מיט די אמונה.

אויף פאר די עלטערן אליינס איז דאס גוט, מען קען זיך אביסל אנשעפן פרישע כחות צו קענען ווייטער אויפציען די קינדער מיט שמחה און מיט ישוב הדעת.

מען דארף האבן א שמירה עליונה אז די זומער זאל אריבער גיין גוט, מען זאל פארן געזונטערהייט און צוריק קומען געזונטערהייט מיט די גאנצע משפחה. די בעסטע סגולה איז תפלה; בעט דעם אייבערשטן איידער ענק פארן ארויס אין 'קאנטרי' אז מען זאל פארן געזונט און צוריק אהיים קומען געזונט. ווען דו פארסט ארויס מיט דיין משפחה זאלסטו בעטן דעם אייבערשטן מיט אלע קינדער אז אלעס זאל זיין בשלום, זאג תפילת הדרך און געב צדקה. דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות דרך חלק א, סימן ח): "כשתלך בדרך, תתן קדם לצדקה", איידער דו גייסט אין וועג - זאלסטו געבן צדקה; עס איז גוט צו האלטן א פושקע אין קאר, און יעדע מאל מען פארט מיט די קאר - זאל מען לייגן א פרוטה לצדקה און זאגן תפילת הדרך. מוהרא"ש זאגט, אפילו מען פארט אין שטאט זאל מען זאגן תפילת הדרך אן זאגן די שם

בני די ברכה, אזוי איז מען זיכער אז מען האט א שמירה אויפן וועג.

אויף זאלסטו ניצן די סגולה פון 'תודה ויהודאה'; מאך זיך א צייט יעדן טאג צו דאנקען דעם אייבערשטן, דאס וועט ברענגען גרויסע ניסים פאר דיר און פאר דיין גאנצע משפחה. דער הייליגער רבי ר' אלימלך זכותו יגן עלינו זאגט, אז ווען א מענטש דאנקט דעם אייבערשטן אויף די חסדים וואס דער אייבערשטער טוט מיט אים - עפנט ער אויף א פענסטער אין הימל פאר נאך ניסים; זאלסטו יעדן טאג זיך אראפנעמען אפאר סעקונדעס צו דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן פאר די חסדים; פאר דיין משפחה, פאר דיין פרנסה און אזוי ווייטער; וועסטו האבן א שמירה דעם גאנצן זומער.

א גוטע סביבה

געב אכטונג נאר צו גיין אין א קאנטרי מיט גוטע שכנים, ערליכע משפחות. די הייליגע חכמים זאגן (סופה נו): "טוב לצדיק טוב לשכינו", און אז מען גייט אין א קאנטרי מיט ערליכע משפחות, וועט עס האבן א גוטע השפעה אויף די גאנצע משפחה, און אזוי אויף איז פארקערט (שם): "אוי לרשע אוי לשכינו", אז מען גייט אין א קאנטרי וואס די משפחות פירן זיך נישט איידל - ווערט מען אומדירעקט אראפגעשלעפט. אזוי ווי מיר געפינען (פסחים קיב), רבינו הקדוש האט געזאגט פאר זיינע קינדער: "אל תדורו בשכנציב", זיי זאלן נישט וואוינען אין די שטעטל שכנציב; עס איז געווען א קאנטרי מיטן נאמען: "קאנטרי שכנציב", וואס איז געווען דער פראבלעם דארט? זיי זענען געווען לצים, מען האט דארט געשפעט פון מנהגים און פון ערליכע אידן, און רבינו הקדוש האט מורא געהאט אז זיינע הייליגע קינדער וועלן זיך נישט קענען האלטן, ווייל ליצנות אויף ערליכע אידן,

איידל שלעפט אראפ די איידעלע פרוי, און אזוי אויך מיט די טעכטער; מען ווערט נאכגעשלעפט נאך די סביבה, אז עס לוינט נישט צו גיין אין קאנטרי. על כן זאלסטו בעטן דעם אייבערשטן אז דו זאלסט אנקומען אין א גוטע סביבה.

א נייע דעוועלאפמענט

בכלל זאלסטו וויסן אז א איד וואס זוכט וואו צו קויפן א הויז, וואו צו וואוינען - קוקט נישט וואו מען קען האבן א גרויסע פאלאץ פאר ביליג, און וואו מען צאלט ווייניג טעקס (שטייער), א איד קוקט אויף איין זאך: וואו וועל איך קענען אויפברענגען מיינע דורות מיט יראת שמים? און מיינע דורות זאלן נישט גיין מטה מטה; נאר אויף דעם קוקט א איד; וואו איז דא גוטע ערליכע מוסדות, וואו איז דא א גוטע שול מיט אן ערליכע רב וואס וועט מיך מחזק זיין צו דאווענען די דריי תפלות יעדן טאג, ער וועט מיך מחזק זיין נישט אריינצונעמען אין שטוב די טעלעפאן, טעבלעט, קאמפיוטער, און וואו איז דא אן ערליכער דין וואס וועט מיר העלפן מיט מיינע שאלות; דאס איז א איד, און נאר אויף דעם דארף מען קוקן.

טייערער ברודער, הארציגער חבר, היינט איז דא נייע געגנטער וואס ווערן געפירט דורך ערליכע קהלות, ערליכע רבנים, דארט לוינט צו גיין וואוינען, דארט זאלסטו קויפן א דירה, אזוי וועסטו האבן סיי די גרויסע דירה; דיין ווייב און קינדער וועלן קענען לעבן במנוחה, אינאיינעם מיט יראת שמים, אבער חס ושלום זיך אוועק ציען פון אן ערליכע געגנט צו א געגנט וואס ווערט געבויט דורך ביזנעסלייט (דעוועלאפערס), א געגנט וואו עס וואוינען משפחות וואס הערן נישט אויס קיין רבנים און דינים; ביי דעם איז געזאגט געווארן וואס די הייליגע חכמים זאגן (הוריות יב): "תיב ו אקילקלי דמתא מחסיא, ולא תיבו אפדני דפומבדיתא", ענדערש זאלט איר זיצן אין די מיסט פון די שטאט מתא מחסיא וואס איז געווען א שטאט מיט ערליכע אידן, ווי צו וואוינען אין די פאלאצן פון פומבדיתא וואס די איינוואוינער זענען נישט געווען ערליך; מען קען פארלירן די קינדער מיט די אייניקלעך השם ישמרנו.

שיעורי תורה

אז דו ביסט דורכן וואך אין שטאט פאר פרנסה, זאלסטו זיך קובע זיין יעדע נאכט צו לערנען, גיי אין שול צו שיעורי

ליצנות אויף רבנים און אויף אידישע מנהגים - איז א גרויסע סכנה, עס שאט אפילו פאר די ערליכע משפחות, מען ווערט אפגעקילט פון זיך פירן ערליך.

ליבער ברודער, טייערער חבר, גיין אין קאנטרי קען זיין א גרויסע סכנה פארן מענטש און פאר זיינע דורות הבאים. דוד המלך הויבט אן די הייליגע תהלים (א, א): "אשרי האיש, וואויל איז דעם מענטש וואס גייט נישט אין א פלאץ פון רשעים, ובמושב לצים לא ישב", און זיצט נישט מיט לצים; ווייל עס איז ענדערש צו בלייבן אין שטאט ווי איידער אנקומען אין קאנטרי מיט א נישט גוטע סביבה, ווייל איין עזות פנים קען זיך אראפפירן אין אפגרונד; וואס מיינסטו, ווי אזוי הייבט זיך אן די זאך פון רייכערן סם המות? מען פארברענגט די נעכט אין 'קאנטרי', און עס קומט א לץ און זאגט: "נע עס איז גארנישט... יעדער רייכערט די סחורה... זיי נישט אזוי פלאטשיג..." אזוי הייבט זיך עס אן, און אזוי איז מיט אלעס, עס קומט א שיכור און הייבט אן מאכן פארטיס יעדע שני וחמישי און גיסט אן כוסות וויסקי, וואדקע - פאר איידעלע אינגעלייט, און מען ווייסט נישט ווי אזוי צו זאגן גיין, ווי אזוי זיך ארויס צו דרייען, ביז מען ווערט אויף א שיכור, און אזוי איז מיט אלעס; אזויפיל טייערע משפחות גייען א גאנג אין קאנטרי.

בעט דעם אייבערשטן דו זאלסט טרעפן א גוטע ערליכע סביבה וואו צו זיין זומער, א קאנטרי וואס ווערט געפירט דורך א רב אדער א דין, בעט דעם אייבערשטן אז דו, דיין ווייב און קינדער זאלן האבן גוטע חברים.

מען הייבט אן דעם טאג מיט די געבעט. די הייליגע חכמים האבן מתקן געווען (ברכות טז), אז מען זאל בעטן יעדן איינערפרי פאר א 'חבר טוב', און זיך היטן פון א 'חבר רע'; מוהרא"ש זאגט (סידור עת רצון תפלת השחר, אות ג), די תפלה איז גאר וויכטיג און זייער חשוב, מען דארף זייער מכוון זיין ביי די תפלה; אויף א גוטע חבר בעט מען איידער מען בעט צו געראטעוועט ווערן פון מלשינות, עלילה, מיתה משונה, ווייל דאס איז די גרעסטע סכנה; שלעכטע חברים קענען אראפוארפן דעם מענטש אין נוקבא דתהומא רבא.

ביי די ווייבער איז דאס נאך מער; עס קומט אן איידעלע פרוי פון א חשוב'ע איידעלע משפחה וואס פירט זיך איידל, וואס פירט זיך ווי די מאמע, און איין זומער מאכט אלעס חרוב; א סביבה פון צעבראכענע משפחות וואס זענען נישט

דיך ניצן, נאכדעם וועט מען דיר באגראבן, מען וועט דיר אוועק ווארפן ווי מען ווארפט אוועק די שאלאכטס פון א לעמאן, מען וועט דיר אויסקוועטשן, מען וועט דיר אויסנוצן, און שפעטער וועט קיינער נישט קוקן אויף דיר.

ליבער ברודער, מענטשן באוויינען זייערע יונגע יארן וואס זיי האבן פארברענגט זייערע טעג און נעכט מיט חברים, און שפעטער האבן די חברים זיי פארשעמט און באגנב'עט השם ישמרינו; האב שכל, ניין אויס דיינע יונגע יארן ריכטיג, ניין עס צו זיין אין שטוב מיט דיין משפחה.

איך בעט דיר זייער דו זאלסט זיך פירן ווי אן ערליכער איד פירט זיך. גיי אהיים צו דיין ווייב, שמועס מיט איהר, פארברענג מיט איהר, לאז נישט די שטן צעברעכן דיין שטוב, און אז דו קענסט זיין וואס מער נעכט אין קאנטרי - זאלסטו וואס מער זיין אין שטוב, ווייל על פי תורה טאר מען נישט אוועק פארן פון שטוב, נאר אין שטוב מיט די ווייב איז מען אפגעהיטן, און געב אכטונג נישט וויי צו טון דיין ווייב חס ושלום, ווייל דער הייליגער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן רסג), דער יצר הרע זוכט מיט אלע וועגן: "לקלקל השלום בית של בני הנעורים, כדי שיתפסו במצודתו חס ושלום על ידי זה", ווי ער קען צעשטערן די שלום בית, מאן און ווייב זאלן זיין צעטיילט, ווייל אזוי קען ער אראפוארפן דעם מענטש אין עבירות, ער לאקערט אויף יונגע פארפעלקער זיי צו צעטיילן, אזוי ווארפט ער זיי אראפ אין עבירות.

פרייוואט מיט דיינע קינדער

פארברענג אין קאנטרי מיט דיין ווייב און קינדער, דיין שכן לאז פארברענגען מיט זיין ווייב און זיינע קינדער, מיש נישט אויס די יוצרות, שטופ זיך נישט אריין די נאז וואו דו געהערסט נישט, עס איז נישט איידל אריין צו גיין אין יענעם שטוב, אויך נישט אין יענעם חצר, פארטש וכדומה; אז יענער עסט נאכטמאל אין זיין חצר - שפאציר נישט אריין צו אים, שמועסן, לאכן - השם ישמרינו.

די וואס זאגן: "עס איז גארנישט שלעכט, מען שמועסט נאר, מען לאכט נאר, מען שמייכלט נאר, מען טוט גארנישט שלעכט"; אויף דעם זאגט די הייליגע תורה (משלי ו, כז): "היחתה איש אש בחיקו ובגדיו לא תשרפנה", קען דען א מענטש האלטן פייער אויפן שוים און זיינע קליידער וועלן נישט פארברענט ווערן? "אם יהלך איש על הגחלים ורגליו לא תכרינה", קען דען א מענטש שפאצירן אויף ברענעדיגע

תורה, פארברען נישט די נעכט מיט נארישקייטן, און זיכער זאלסטו נישט גיין צו שלעכטע פלעצער, האלט זיך מיט אלע כחות צו בלייבן ערליך, מאך זיך א סדר צו לערנען שיעורים אין משנה, גמרא, הלכה וכדומה, און אז דו האסט נישט קיין מוחין צו פארשטיין קלאר א שטיקל גמרא - זאלסטו זיך מאכן א שיעור אין לערנען מער אויבערפלעכליך, און אפילו דו פארשטייסט נישט אזוי קלאר - זאלסטו ווייטער לערנען. מאך זיך א סדר, הייב אן מסכת ברכות, און ווען דו ביסט עס מסיים - זאלסטו גיין צו מסכת שבת.

די נסיונות זענען גרויס, און זומער זענען די נסיונות געפערליך, און נאר אז מען לערנט תורה, מען מאכט זיך א קביעות צו לערנען טאג נאך טאג כך וכך בלעטער גמרא - קען מען זיך האלטן ריין און הייליג.

אז דו האסט חברים וואס שלעפן דיר צו גיין אויף נישט גוטע פלעצער, און דו ווייסט נישט ווי אזוי זיי אפצוזאגן; פון איין זייט ווילסטו נישט גיין, דו ווילסט זיין ערליך, דו ווייסט אז עס איז נישט ריכטיג צו גיין וואו זיי גייען השם ישמרינו, און פון די אנדערע זייט האסטו נישט די כחות צו זאגן 'גיין', דו ווילסט נישט מען זאל דיר אראפקוקן, דו ווילסט נישט זיין דער פרומער; זאלסטו מיט חכמה זיך ארויסדרייען, "כי בתחבלות תעשה לך מלחמה" (משלי כד ו), מיט חכמה דארף מען מלחמה האלטן מיטן יצר הרע; לעש אויס די טעלעפאן, גיי שלאפן, אינדערפרי זאלסטו זאגן אז דו ביסט פארשלאפן, דו ביסט געווען מיד וכו'; אזוי וועסטו זיך קענען האלטן ערליך, דו וועסט איבער קומען די נסיון.

נישטא קיין חברים

ווען דו קומסט ארויס אין 'קאנטרי' אויף שבתים, פון דאנערשטאג נאכט ביז מאנטאג אינדערפרי וכדומה - זאלסטו פארברענגען מיט דיין משפחה. עס איז זייער נישט ריכטיג צו זען וואס טוט זיך אין די קאנטריס אין די צייטן וואס די מענער קומען ארויס אין קאנטרי; אנשטאט אהיים גיין צו די ווייב - גייט מען מיט חברים, מען איז אינדרויסן גאנצע נעכט; דאס איז נישט אויסגעהאלטן, עס איז נישט קיין ערליכע זאך, דעריבער בעט איך דיר זייער, גיי אהיים, זיי נישט ביי די נעכט מיט חברים, פיר זיך ערליך און הייליג.

לאז אפ חברים, חברים איז א דמיון, נישטא אזא זאך ווי חברים, ווילאנג מען קען עפעס האבן נוצן פון דיר וועט מען

זמירות. דער הייליגער רבי האט זייער ליב געהאט די פשוט'ע עבודות פון פשוט'ע ערליכע אידן, ער האט זייער ליב געהאט די מענטשן וואס זאגן אלע תחנונות און בקשות וואס זענען געדרוקט אין די גרויסע סדורים, אזוי ווי די פשוט'ע אידן פירן זיך. און דער רבי פלעגט אונז זייער אנזאגן און מחזק זיין אז מיר זאלן זינגען זמירות ביי די סעודות שבת, און ער האט זייער מקפיד געווען אויף די מענטשן וואס האלטן זיך פאר חכמים און זינגען נישט קיין זמירות שבת ביי די סעודות און מוצאי שבת ביי מלוה מלכה, און טוען נישט אנדערע פשוט'ע עבודות; "כי עקר היהדות הוא בפשיטות ובתמימות גמור בלי שום חכמות", ווייל דער עיקר אידישקייט איז זיך פירן פשוט אן קיין חכמות - ווי א פשוט'ער איד, (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן קד).

מאך נישט סעודות שבת מיט נאך קאפלס, קיין שום גוטס קומט נישט ארויס פון דעם, און אז די 'קאנטרי' מאכט א שבת אינאיינעם - זאלסטו זיך מיט חכמה ארויסדרייען, זאלסט נישט מיט האלטן אזעלכע פארטיס, "בני אל תלך בדרך אתם" (משלי א, טו), גיי נישט מיט זיי, האלט דיין שטוב איידל און הייליג, און ביי די סעודות זאלסטו נישט זיין ערנסט, אז דייןע קינדער זאלן זוכן וואו צו אנטלויפן; זאלסט זיין זייער זייער פרייליך, זאלסט מאכן וואס דו קענסט אבי די גאנצע משפחה זאל זיין פרייליך, אבער בתנאי אז דיין שטוב איז א פריוואטע פלאץ, נישטא נאך קאפלס. און אויך א גאנץ יאר זאלסטו נישט גיין צו א חבר אין שטוב אויף סעודות, און רוף נישט דיין חבר צו דיר. הלואי זאלסטו מיך אויסהערן און נישט זיין קיין אויבער חכם, איך וויל נאר דיין שטוב זאל בלייבן גאנץ, איך וויל נאר דיר ראטעווען פון אנקומען אין שאול תחתית, און אז ביי ענק אין 'קאנטרי' איז דא א קידוש - זאלסטו נישט טרינקען קיין וויין און ברוינפן, קיין גוטס וועט פון דעם נישט ארויסקומען, קענסט ווערן ללעג ולקלס פאר די גאנצע קאנטרי, וועסט זיך וואלגערן אין פעלד, די קינדער וועלן דיר באווארפן, זיי וועלן דיר באזינגען; וואס פעלט דיר עס אויס... דער רבי האט נישט געלאזט טרינקען, דער רבי האט געזאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן כו), אז מען קומט צו עבירות דורך טרינקען, זאלסטו מער נישט טרינקען קיין וויין און ברוינפן, נאר צו קידוש און הבדלה.

קוילן און זיינע פיס זאלן נישט פארברענט ווערן? "כן הבא אל אשת רעהו, לא ינקה כל הנגע בה", דאס זעלבע סוף וועט זיין מיט א מענטש וואס זאגט: "מען שמועסט נאר, מען פארברענגט, מען לאכט, מיר טוען נישט קיין שלעכטס"; מען ווערט פארברענט אין גיהנם רחמנא לצלן.

אלעס וואס דו מאכסט און טוסט - זאל זיין פריוואט מיט דיין משפחה, דאס הייסט פריוואט מיט דייןע קינדער, נישט די חתונה געהאטע קינדער, נאר די קינדער פון שטוב; דייןע חתונה געהאטע קינדער וועלן זיך אליינס מאכן מיט זייער משפחה, מיט זייערע קינדער. און געב זיך אכטונג נישט צו פארלירן אין 'קאנטרי' דיין גאנצע יראת שמים, נישט אומזיסט פלעגט דער הייליגער רבי פון סאטמער זכותו יגן עלינו וויינען אויף די וואס פארן אוועק אין 'קאנטרי', מען זאלן וויסן אז דער אייבערשטער איז אויך דארט און מען דארף זיך אויפפירן מיט יראת שמים; ער האט געזאגט: "מען פארט אוועק פון שטאט, אבער מען פארט נישט אוועק פונעם אייבערשטן".

עס איז אזוי שיין און אזוי גוט ווען די שטוב איז ערליך, די שכינה רוט אין שטוב, אלע ברכות איז אין שטוב, און אוי וויי אויב מען פירט זיך נישט בצניעות, מען זיצט אינאיינעם קאפלס, מענער און ווייבער, אוי וויי וואס פאסירט, די שכינה גייט אוועק, און אז די שכינה איז נישט אין שטוב - קומען די מזיקים, עס קומט צרות רחמנא לצלן.

שבת אין קאנטרי

ליבער ברודער, דער יסוד היסודות פון אוועק שטעלן א געזונטע ערליכע שטוב מיט ערליכע דורות - איז די שבת'דיגע סעודות; די שיינע שבת'דיגע סעודות ווערט איינגעקריצט אין די קינדער, דאס האלט זיי, דאס געבט זיי כח זיך צו שטארקן אויף די שווערע נסיונות, און נישט ווערן פארשלעפט פון נישט גוטע חברים; די שבת סעודות האבן א הימלישע כח, עס ליגט אין דעם באהאלטן א הייליגקייט, די קינדער זעען דעם טאטן זיצן אויבן אן זינגען מיט שמחה זמירות, און די מאמע זיצט ווי א מלכה פרייליך און צופרידן; דאס האלט די משפחה, דאס האלט די דורות.

ליבער ברודער, זיי שטארק אין זינגען שבת די זמירות, און זיי פרייליך ביי די סעודות, נישטא עפעס גרעסערס פון זיך פירן בתמימות ופשיטות, פון זינגען ביי די סעודות

